

ringen i almindelighed kan foretages ved »spærring« af depotet. Bestemmelser herom er fastsat i justitsministeriets cirkulærskrivelse af 8. august 1980. Det foreslås, at kravet om sikring af rådighedsindskrænkningen lovfæstes, jfr. stk. 2.

Til stk. 3

I stadfæstelsespraksis har man accepteret, at kravet om urørlighed fraviges, hvor stifteren har bestemt, at fondens kapital – sammen med afkastet – over en forud bestemt årrække skal anvendes til fordel for de fastlagte formål. Udvalget finder, at der fortsat ikke bør være noget til hinder for, at opretteren træffer bestemmelse om kapitalforbrug, og foreslår, at adgangen hertil lovfæstes, jfr. stk. 3. Udvalget forudsætter dog herved, at det tidsrum, over hvilket kapitalen kan anvendes til uddeling, ikke er så kort, at der ikke er rimeligt grundlag for oprettelse af en selvstændig institution med de deraf følgende krav om udpegning af bestyrelse m.v. Udvalget har ikke fundet det muligt at fastlægge en bestemt grænse for den periode, hvor fonden skal virke. Eventuelle tvivlsspørgsmål i denne henseende må afklares i forbindelse med fondens oprettelse.

Reglen tager sigte på bestemmelser, der fastsættes i fondens vedtægter. Arv og gave, der senere tilfalder fonden, er derimod omfattet af stk. 1, jfr. ovenfor.

Til stk. 4

For fonde, der er under offentlig bestyrelse eller offentligt tilsyn, er der med hjemmel i lov nr. 211 af 13. maj 1981 om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m.v. ved bekendtgørelse nr. 477 af 17. september 1981 og nr. 515 af 23. september 1982 fastsat regler om anbringelse af disse fondes kapital. Bekendtgørelsen er optrykt som underbilag 2 til bilag 1.

Anbringelsesreglerne er fravigelige og finder således kun anvendelse, når der ikke i fondens vedtægter er truffet anden bestemmelse. Endvidere er anbringelsesreglerne ikke til hinder for, at de midler, som overdrages fonden af stifteren eller udlægges på skifte, bevares i den form, hvori de foreligger ved overdragelsen eller udlægges. Endelig kan justitsministeriet tillade anden anbringelse.

Udvalget stiller forslag om, at disse regler fremtidig gøres anvendelige på alle fonde, jfr. udkastets stk. 4.

Princippet om kapitalens urørlighed brydes efter administrativ praksis ved kapitalombytninger. Ved ombytninger forstås en omlægning af fondens kapital gennem salg af værdipapirer og indkøb af andre værdipapirer. Derimod omfatter begrebet ikke genbringelse af udtrukne aktiver. Ombytninger kræver i dag ved stadfæstede fonde vedkommende ministeriums godkendelse. Der er i justitsministeriets cirkulærskrivelse af 15. april 1980 givet nærmere retningslinjer om ombytning af obligationer.

Udvalget forudsætter, at dette spørgsmål tages op i forbindelse med de administrative regler, der skal fastsættes i henhold til stk. 4. Udvalget forudsætter endvidere, at de kommende administrative regler for ombytning bliver let håndterlige og lempelige.

Den fysiske placering af aktiverne afhænger efter gældende ret af fondens bestemmelser. For at lette fondsmyndighedens opgaver har udvalget overvejet at foreslå en regel om, at fondens aktiver så vidt muligt skal være anbragt i en forvaltningsafdeling, der er godkendt i henhold til arvelovens § 61, eller i realkreditinstitutter, der er godkendt af staten, eller på lignende betryggende måde. Udvalget har dog fundet, at dette spørgsmål mest hensigtsmæssigt kan tages op i forbindelse med regler, der skal fastsættes i henhold til stk. 4.

Kapitel 6

Ledelse

Ved fonde – som ved andre selvejende institutioner – er spørgsmålet om ledelsens sammensætning og valg af afgørende betydning. Bestyrelsen er som udgangspunkt eneansvarlig for fondens virksomhed. Der er ikke som ved andre juridiske personer kapitalejere, andelshavere eller foreningsmedlemmer, som kan kontrollere bestyrelsens dispositioner og foranledige en ændring i ledelsen, hvis det findes påkrævet af hensyn til fonden.

Det er derfor væsentligt, at det gennem de regler, som gælder for valg af bestyrelsen, og den praksis, som følges, så vidt muligt sikres, at den fornødne sagkundskab er repræsenteret i bestyrelsen.